

Hõõglambid - tehisvalguse sümbol

Hõõglamp kuulub vanimate tehisvalguse allikate hulka ja on kindlasti praegugi tuntuim. Hõõglambid on soojuskiirguri: kinnises gaasiga täidetud lambikolvis paneb elektrivool hõõguma volframtraadist spiraali. Lisaks soojusele tekib ka valgus, ehkki selleks muundub ainult 5 -10% võimsusest. Temperatuuri tõstmisel kasvavad ka valgusviiljakus ja värvitemperatuur, lambi tööiga aga kahaneb, sest kõrgemal temperatuuril aurustub hõõgniidi materjal kiiremini. Hõõgniit peeneneb ja lõpuks katkeb. Sellega jõuab lambi tööiga lõpule. Hõõglambi tööiga on normaalsel kasutamisel 1000 h. Saadaval on ka pikema tööeaga lampe.

Hõõglampide eelised:

- + madal ostuhind
- + kasutamise lihtsus
- + suur valik lampe ja valgusteid
- + süttib viivitamatult
- + võimaldab valgust reguleerida
- + meeldivat tooni valgus
- + kergesti saada

Hõõglampide puudused:

- valgusallikana ebaökoonomne
- lühike tööiga
- tulikuum pind
- ilma varjuta pimestab
- kardab põrutusi ja ülepingset

Tavalambid on üldtarbelambid, mida nii kodudes kui ka töökohtadel saab kasutada ökonoomselt ja mitmekülgsest. Läbipaistev ja mattlamp annavad ühepalju valgust. Läbipaistvaid lampe kasutatakse kroonlühtrites ja suundvalgustites. Hõõglampide tavaline sokkel on 27 mm keermega sokkel E27. Tavalampide võimsused on 15, 25, 40, 60, 75, 100 ja 150W. Valgusvoog kasvab peaaegu võrdeliselt võimsuse kasvuga.

Väikelambid (küünal- ja tilklambid) on võrreldes tavalampidega väiksemad, ka sokkel on peenem – E14, läbimõõduga 14 mm. Sobivad ehisvalgutuseks, näiteks vannitubadesse ja mitmesugusteks kohtvalgustiteks. E 14-sokliga lampide tavalised võimsused on 15, 25, 40 ja 60 W. Nad võivad olla nii läbipaistvad kui ka matid.

Suundlampide vihkvalgus võimaldab elavalt ja meeolukalt valgustada ruume või suuri pindu, näiteks vaateaknaid, kaupluseruume, vastuvõtuhalle jms.

Nende lampide uudne peegelpind on projekteeritud arvutiga.

Esipeegellamp on tavalise hõõglambi taoline, ainult kolvi põhjaosas on valgust sokli poole suunav peegelkiht. Valgusti suunab ette valgustis olev reflektor. Suunatoime tõttu saab väikese võimsuse juures teatud alale küllaltki hea valgustuse. Kuna valgus ja soojus suunatakse esialgu valgusti sisse ja alles siis välja, ei tohi esipeegellampe kasutada tavaliste lampide jaoks mõeldud valgustites. Esipeegellampide soklid on E27 ja E14 ning peegel hõbedana või kulla värvi.

Tagapeegellamp ehk suundlamp suunab valgust ettepoole. Lambi sisemine peegelpind määrab nurga, mille ulatuses valgus välja suundub, tavaliselt on see 20-35°. Lambi välisläbimõõt selgub tavaliselt tüübitähisest, näiteks lambil R30 on see 30 mm. E27-sokliga lampide võimsused on 40,60,75 ja 100 W, E14-sokliga 20 ja 40W.

Tagapeegellampi vahetades tuleks jälgida, et uus lamp vastaks sunanurga poolest vanale, siis langeb valgustatavale pinnale niisama palju valgust kui enne. Tagapeegliga valmistatakse ka värvilisi ja taimelampe. Nende kolb on erilisest neodüümklaasist, mis muudab värvid kirkamaks ja mida kasutatakse seetõttu sisekujunduses. Värvid panevad end maksma lopsaka kontrastiga. Eriti sobib lillede, toataimede ja aedviljade valgustuseks.

Allikas: OSRAM –i kataloog

Vaata lisaks:

[OSRAM](#);